Afgørelser – Reg. nr.: 01305.01

Fredningen vedrører: Hvidkilde Stengærder

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet 31-10-1959, 04-04-1950

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

Lokalitet: Hvidkilde

Kommune: Svendborg

Sogn : Egense m.fl. **Reg. nr.:** 479-08-06

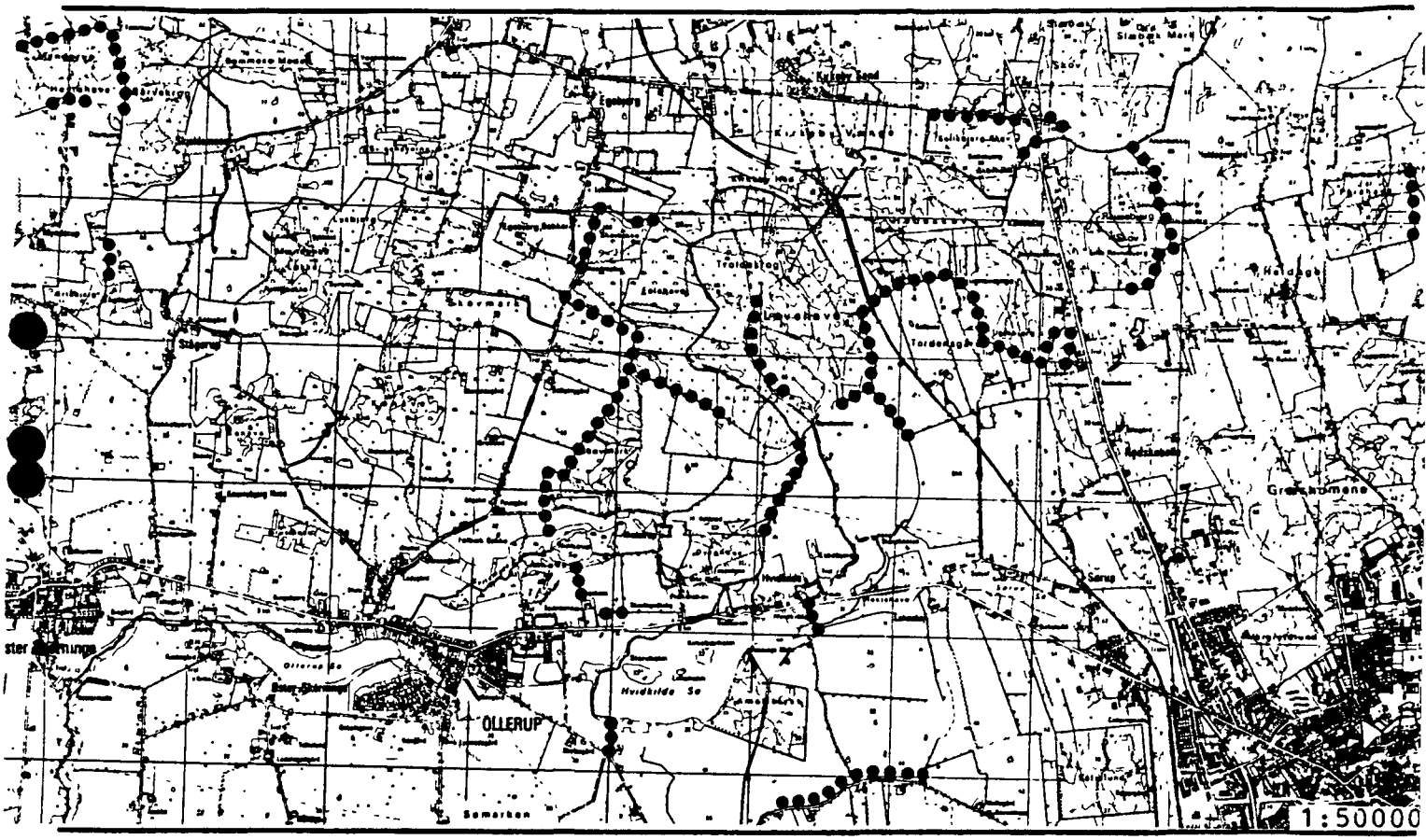

Ejer : Privat

Areal :

Fredet : FN 31/1o-1959

Formål : Bevaring af stendiger.

Indhold : Stendigerne må ikke fjernes eller ødelægges, ligesom der ikke må borttages sten derfra. Der må ikke pløjes eller graves så tæt ind til dem, at de udsættes for ødelæggelse.

Afskrift.

REG. NR. 1305A 19/10 59

IIB

Matr.nr. 1a mfl. Avidskilde
hovedgård, Ugerløse sogn m.fl.
1a og 14 Jundestrup, Sundstrup sogn m.fl.

Anmelder: Naturfredningsnævnet for Svendborg amt.

Stempel- og gebyrfri i medfør af lovbekendtgørelse nr. 106 af 21. marts 1959.

Fredningskendelse.

Undertegnede notitsmester Axel Greve Ahlefeldt-Laurvig-Bothmer, Avidskilde, som ejer af hovedgården Avidskilde, samt af hovedgården Nielstrup matr.nr. 1c, 1i, 1m, 1o, 1p, 1q, 1v, 1x, 1ad Avidskilde by, Ugerløse sogn, 29 Knovbo og Fiskophuse, Ugerløse sogn, 44, 45, 48 samt., 1c, 1m Nielstrup hovedgård, Ollerup sogn, 1 Ollerup by og sogn, 14, 52 samt., 4b, 3d, 28, 38, 39 Kirkeby og Ølsbæk byer, Kirkeby sogn, 5c og 1k Kalvø by, Kirkeby sogn, 22m Bonge-Kjærup, Kirkeby sogn, 1c Aldegårds hovedgård, Ryd sogn, 16, 25, 26, 27 Aldegårds by, Ryd sogn, 36 Almdrup by, Almdrup sogn, 39, 41, 42 og 43 samt., 1a, 1ai, 1oo og 2a Avidskilde by, Ugerløse sogn, 1l Nielstrup hovedgård, Ollerup sogn, 1b, 1k, 1ad Avidskilde by, Ugerløse sogn, 1r Nielstrup hovedgård, Ollerup sogn, 1d Avidskilde hovedgård, Ugerløse sogn, 1g samt., 1ak, 2e og 3 Avidskilde by, Ugerløse sogn, 43h Kirkeby og Ølsbæk byer, Kirkeby sogn, 1ac, 1e, 1f, 1g Nielstrup hovedgård, Ollerup sogn, 3b Knovbo og Fiskophuse, Ugerløse sogn, 1b, 1h 1i Nielstrup by, Ollerup sogn, 1aa samt., 52c, 53 b og 53a Ollerup by og sogn,

tilbyder herved at fredne samtlige stengærder, der er helt eller delvis belagte med sten, som løber langs ejendommene skel eller langs offentlige eller privat veje eller som findes i skov, og som er angivet på nedenstående kort. Stengærderne må hverken ikke fjernes eller ødelægges, ligesom der ikke må bortkastes sten derfra. Der må ikke pløjes eller graves så tæt ind til dem, at de udsættes for ødelæggelse.

Foreningen det af hensyn til landskabet fremholdene ønskede eller ejendomens drift iøvrigt er nødvendigt at etablere nye eller udvide bestående adgangsåbninger til marke eller skov igennem stengærderne skal dispensation fra foranstående fredningsbestemmelser blive meddelt i fornødent omfang.

jorder, 4y, 4aa, 15 g, 35, 36, 37a af Skt. Jørgens, Svendborg kobstads jorder, 14 af Kynderup by, Hundstrup sogn, samt 1o og 14 af Gundestrup by, Hundstrup sogn, ansen disse matrikulsnumre omfattet af fredningstilbudet.

Fredningsnævnet for Svendborg amt, den 31-1o-1959.

Sige

Idet forenstående påtegning tiltrædes, ønsker undertegnede ejer af Hvidkilde og Nielstrup hovedgårde at præcisere, at en del af de fredede stengærder er i en særdeles slet forfatning, og at der ikke ved forenstående fredningsoverenskomst er pålagt godset nogensomhelst pligt til vedligeholdelse eller istandsættelse af de fredede stengærder.

Samtidig godkendes vedhæftede kort over stengærdernes beliggenhed.

Hvidkilde, den 19. december 196o
A.Ahlefeldt.L.Lehn.

De ved overenskomsten fredede stengærder er angivet på vedhæftede kort. Overenskomsten begæres herefter tinglyst som vedrørende: matr.nr. 1a, 1b, 1m, 1n, 1ad, 1ak, 1ag, 2a, 2e og 3 Hvidkilde hovedgård, Ingstrup sogn, 1d, 1e, 1f, 1i, 1p, 1q, 1r og 1aa Nielstrup hovedgård, Ollerup sogn, 4b og 38 Kirkeby og Klint k byer, Kirkeby sogn, 1a Heldagergård, Tved sogn, 25 Heldager by, Tved sogn, 42 og 43 Holmdrup by, Skårup sogn, 1a, 6h, 63 og 65 Gerup under Svendborg kobstads jorder, 14 Kynderup by, Hundstrup sogn, 1o og 14 Gundestrup by, Hundstrup sogn.

Med hensyn til de ejendommene påhvilende servitutter og andre byrder henvises til ejendommenes blade i tingbogen.

Naturfredningsnævnet for Svendborg amt, den 19.december 196o.

Sige

T.V.C.
Mondrup
Pippe

Akt: Skab nr.
(udfyldes af dommerkontoret)

I

1312.II.SV.

„Hvidkilde"

Matr.nrre. 1a, 1k, 1m, 1q, 1ad, 1ak, 1ag, 2a, 2e og 3
Hvidkilde Hovedgård, Egerse Sogn, Surds Herred

Matr.nrre. 1d, 1e, 1f, 1i, 1r, 1q, 1r og 1aa
Nielstrup Hovedgård, Ollerup Sogn, Surds Herred

Matr.nrre. 4b og 38
Kirkeby og Slæbæk Byer, Kirkeby Sogn, Surds Herred

Matr.nr. 1e
Heldagergård, Tved Sogn, Surds Herred

Matr.nr. 25
Heldager By, Tved Sogn, Surds Herred

Matr.nr. 42 og 43
Holmdrup By, Skårup Sogn, Surds Herred

Matr.nrre. 1a, 6b, 63 og 65
Sørup under Sverdborg Købstads Jorder
Sverdborg Amt

Udfærdiget i året 1960 i anledning af tinglysning af deklaration om fredning af stengærder

Jørgen Andersen
landinspektør

Målforhold 1:20.000

Signatur for stengærder

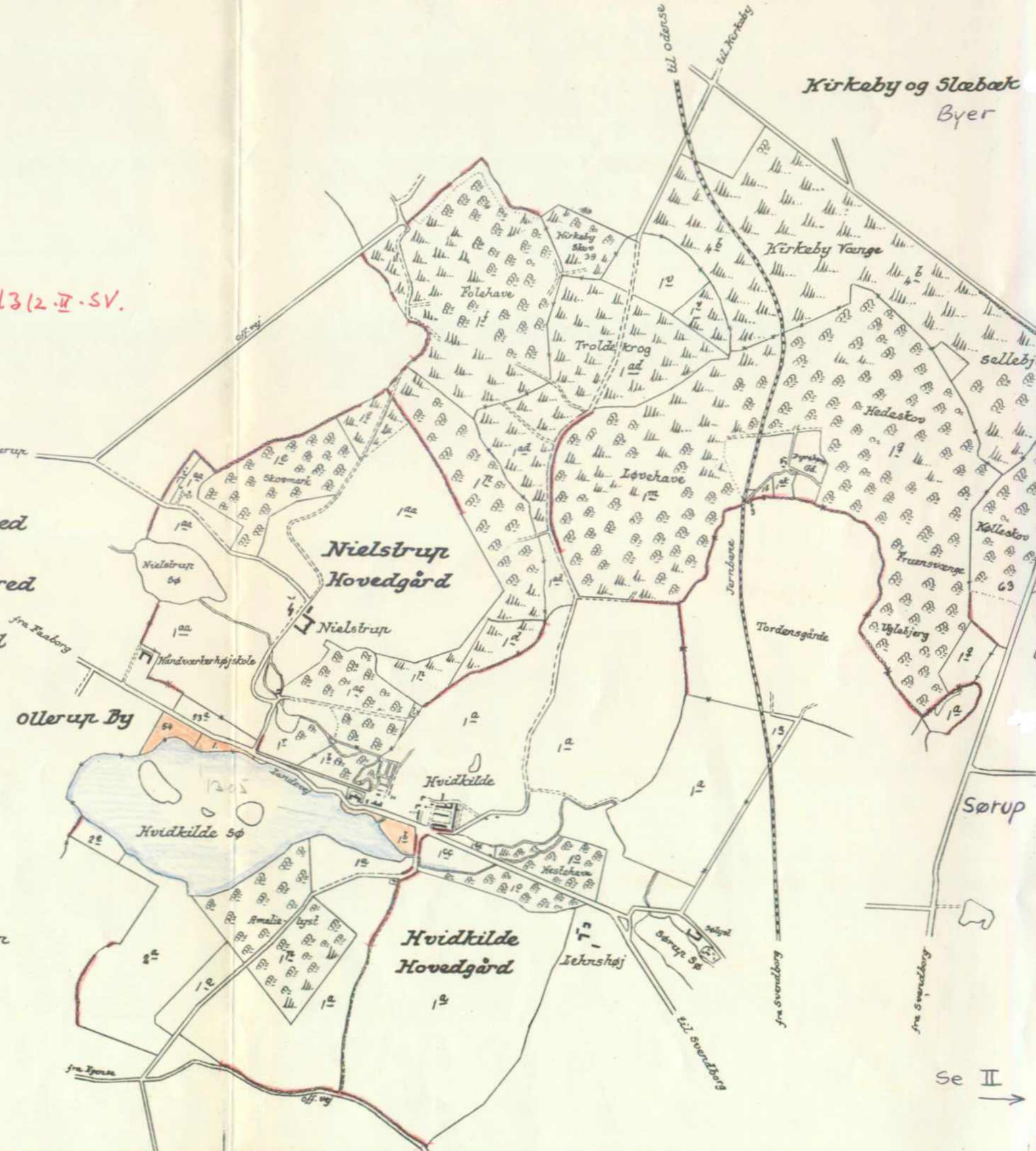

Justitsministeriets genpartskalkerlærred. Til kort.
At denne kort-genpart er nøjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen(e)
Navn:
d. 19
m. nr.
attesteres herved.
Bestillingsformular
Y-3 fløj

REG. NR. 1305 II

II

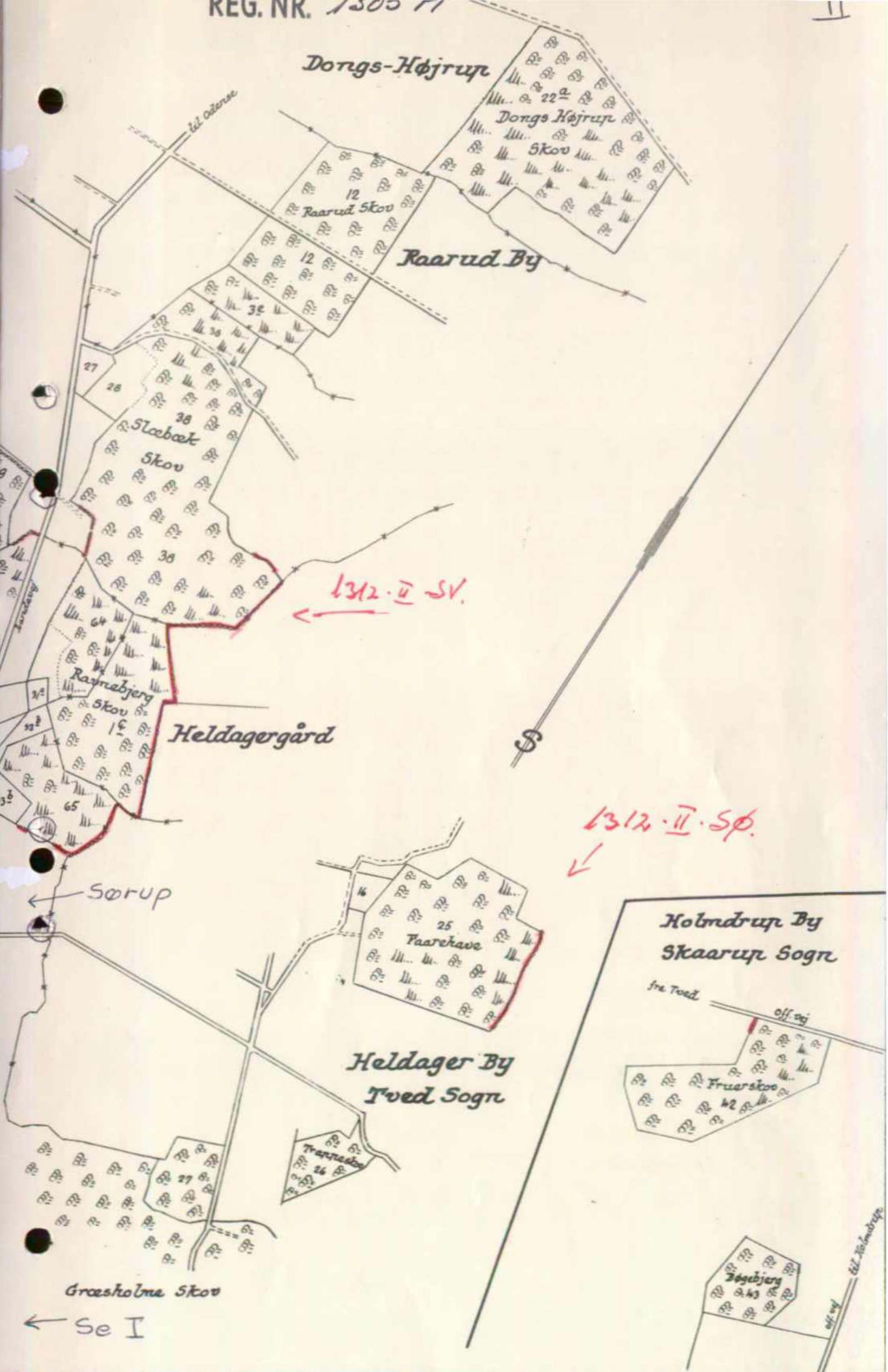

Akt: Skab nr.
(udfyldes af dommerkontoret)

1312 · II · NV.

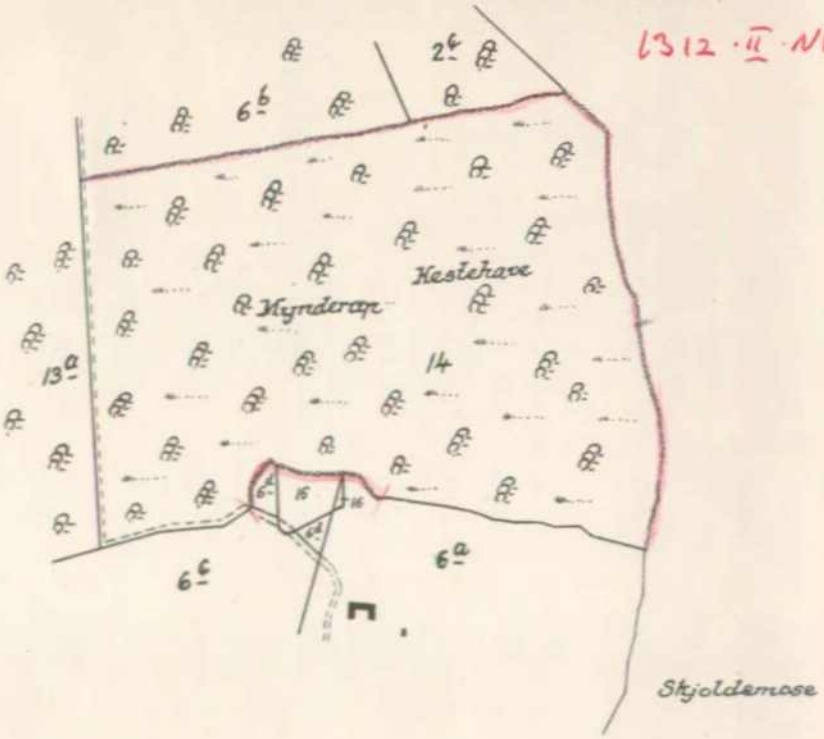

S

Hvidkilde

Matr. nr. 14

Myndrup By
Hurdstrup Sogn
Salling Herred
Sverdborg Amt

Udfærdiget i året 1960 i anledning af tinglysning af deklaration om fredning af stengærder

Jørgen Andersen
Landinspektør

Målforhold 1:10.000

Signatur for stengærder

1312 · II · SV.

Justitsministeriets genpartskalkerlærred. Til kort.
Navn: .....
d. ..... 19 .....
At denne kort-genpart er nøjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen(e)
Matr. nr. ..... attesteres herved.
Bestillings-formular
Y-1 fløj

Akt: Skab nr.
(udfyldes af dommerkontoret)

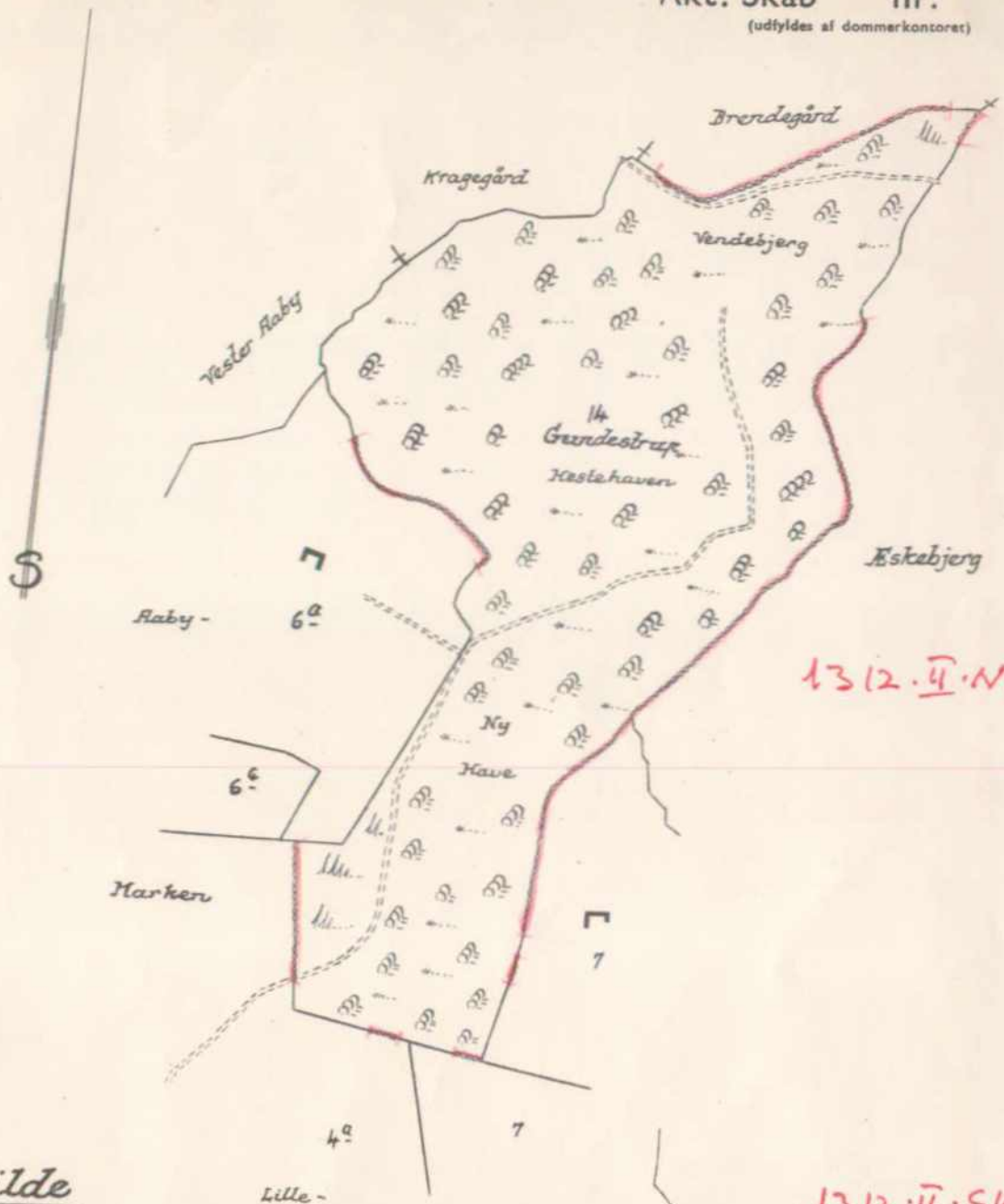

1312·II·NV.

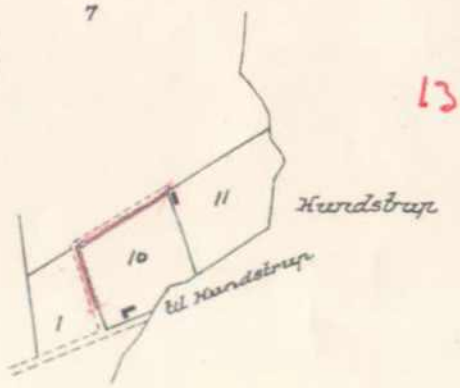

1312·II·SV.

Hvidkilde

Matr.nre. 10 og 14
Gurdestrup By
Hurdstrup Sogn
Salling Herred
Svendborg Amt

Udfærdiget i året 1960 i anledning af tinglysning af deklaration om fredning af stengærder

Jørgen Andersen
Landinspektør

Målforhold 1:10.000

Signatur for stengærder

Justitsministeriets genpartskalkerlærred. Til kort.
At denne kort-genpart er nøjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen(e)
Navn: ..... d. ..... 19 .....
Kr. nr. ..... attesteres herved.
Bestillings-formular
Y-1 fløj

FREDNINGSNÆVNET>

REG. NR. 1305 A 4/4-50

U d s k r i f t

af

forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for SVENDBORG amtsrådskreds.

Aar 1950 den 4. april holdt nævnet møde ----------

Derefter foretoges kl. 14[45] i Egense :

Spørgsmål om fredning af et stengærde på Hvidkilde gods, Egense sogn.

Der fremlagdes :

1. Skrivelse af 12/12 1949 fra landinspektør Hvenegaard.
2. Genpart af erklæring fra N.P. Hansen.
3. Skitse.

Nævnets formand, dommer Keiser-Nielsen, Nyborg, og suppleanten for det amtsvalgte medlem, skovrider Th. Neergaard, Glorup, var mødt.

Endvidere mødte det sognevalgte medlem for Egense sogn, gårdejer Hans H. Pedersen, Vibelonggaard, Egense, landinspektør Hvenegaard, Svendborg, samt husmand N.P. Hansen.

Der blev indgået sålydende

O v e r e n s k o m s t

Det på ejendommen matr.nr. 1 a og 2 a Hvidkilde hovedgaard, Egense sogn, stående stengærde, der afspærrer marken mod vejen Egense-Svendborg, og som har en længde af ca. 1200 meter og en bredde på ca. 1 - 1 1/2 meter, og som består af store og svære sten, fredes, Stengærdet må herefter ingensinde nedbrydes, hverken helt eller delvist, ligesom der ejheller må fjernes sten fra gærdet.

For fredningen kræves ingen erstatning. Fredningen kan tinglyses ved nævnets foranstaltning på ejendommen. Påtaleberettiget er fredningsnævnet for Svendborg amtsrådskreds.

sign. : Ahlefeldt Laurvig Lehn.

Husmand N.P. Hansen bemærkede, at han af Greve Ahlefeldt har købt en parcel af matr. nr. 2 a, og at han er villig til at indgå på en fredning på nærmere fastsatte vilkår, der indeholdes i en af ham afgivet erklæring af 8/12 1949. Erklæringen fremlagdes, hvorefter N.P. Hansen ved sin underskrift her i protokollen tiltræder, at fredningen gennemføres som anført i erklæringen.

Den fremlagde erklæring er sålydende :

" Jeg undertegnede køber af en parcel af matr. nr. 2 a, Hvidkilde hovedgård, Egense sogn, husmand Niels Peder Hansen af

Skovsbo Mark erklærer herved, at jeg er villig til ved tinglyst deklaration at forpligte mig og efterfølgende ejere af den nævnte parcel til at frede og opretholde det på parcellen langs den offentlige vej fra Egense kirke til Svendborg værende stengærde.

Dog forbeholder jeg mig ret til at have to indkørsler på 5 meters bredde fra den offentlige vej til parcellen - nemlig een indkørsel ud for mit eget hus og een indkørsel, hvor jeg selv måtte ønske at lægge den samt ret til at holde rent omkring stengærdet.

Min underskrift herpå giver jeg i tillid til, at jeg kun skal betale arealet af parcellen fra bagkanten af stengærdet.

Ved indkørslerne vil stengærdet blive sat ordentligt og pænt op ved siderne af indkørslerne.

Skovsbo,d. 8. Dec. 1949.

sign. : Niels P. Hansen.

sign. Niels P. Hansen. H.H. Pedersen.

Mødet sluttet.

sign. Keiser-Nielsen. J.T. Neergaard.

Fredningsnævnet
for Fyn
Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12
E-mail: fyn@fredningsnaevn.dk

Odense, den 18. september 2009
Journal nr.: Frs. 25/2009

Svendborg kommune
Miljø og Teknik
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Flytning af fredet stendige ved adgangsvej til Sellebjerg Grusgrav

Ved skrivelse af 30. juni 2009 har Svendborg kommune videresendt en ansøgning fra NCC vedrørende permanent flytning af et fredet stendige ved adgangsvejen til Sellebjerg Grusgrav.

Det fremgår af ansøgningen, at NCC vurderer, at den nuværende adgangsvej er for smal til kørsel med den type lastbiler, der anvendes i dag ved kørsel af råstoffer. Dette betyder dels at der opstår nogle farlige trafiksikkerhedsmæssige situationer på Vængevej, dels at det fredede stendige påkøres af lastbilerne. I ansøgningen hedder det:

> " .....
> For hurtigst muligt at genopbygge stendiget med mindst muligt tab af bevoksning vil vi foreslå, at de 5 m af diget genetableres med det samme, dog placeret skråt i forhold til den nuværende placering. Således vil digets funktion som levested for planter og dyr og som spredningskorridor blive opretholdt. Samtidig vil det øge muligheden for at genetablere diget, som det fremstår i dag og mindske risikoen betydeligt for, at lastbilerne beskadiger diget.
> ..... "

Det pågældende dige er fredet ved fredningsoverenskomst af 19. oktober 1959. Det fremgår af fredningsoverenskomsten, at samtlige stengærder i forbindelse med hovedgården Hvidkilde, som er nærmere angivet på et kort, fredet. Af fredningsbestemmelserne hedder det: "Stengærderne må herefter ikke fjernes eller ødelægges, ligesom der ikke må borttages sten herfra." I Fredningskendelsen er det endvidere anført: "For så vidt det af hensyn til færdselsforholdene på godset eller godsets drift i øvrigt er påkrævet at etablere nye eller udvide bestående adgangsåbninger til mark eller skov gennem stengærderne, skal dispensation fra foranstående fredningsbestemmelser blive meddelt i fornødent omfang."

Christian greve Ahlefeldt-Laurvig-Lehn har på vegne ejeren Kirkeby Skoven ApS i mail af 23. juli 2009 anført:

> " .....
> På given foranledning skal undertegnede herved på vegne af Kirkeby Skoven ApS udtale, at jeg intet har at indvende imod den ansøgte flytning af en 5 meter del af et større stendige.

Ifølge den frivillige fredning, tiltrådt af min fader i 1959, fremgår det, at man i forbindelse med en påkrævet drift godt må dispensere fra den frivillige fredning.

Jeg er bekendt med, at det i forhold til trafiksikkerheden er vigtigt at udvide indkørslen som ansøgt af NCC, hvorfor jeg intet har at indvende derimod.
..... "

Svendborg kommune har i sin indstilling af 30. juni 2009 bl.a. skrevet:
" .....
NCC ønsker at flytte et ca. 5 m langt stykke af det østlige stendige, som slutter ved indkørsel til deres graveområde. Stendiget ønskes flyttet skråt ind og væk fra vejen, således at til- og frakørselsforholdene forbedres, da den nuværende adgangsvej er for smal til den type lastbiler, der anvendes i dag ved kørsel af råstoffer. Ifølge NCC må der ved udkørsel fra området af trafikale hensyn kun svinges mod øst.

Politiet har i mail af 11. maj 2009 tilkendegivet, at disse køretøjer ved udkørsel fra graveområdet skal foretage et stort sving for ikke at komme ud i rabatten.

Svendborg kommune vurderer, at ved flytning af 5 m af stendiget, hvor nedrivning og genetablering af stendiget foretages med det samme, vil digets funktion som spredningskorridor og levested opretholdes, ligesom bevoksningen på stenene vil lide minimal skade. Genopbygningen af stendiget skal foretages af en ekspert, og diget skal opføres, som det stod før nedrivningen.

Sellebjerg Grusgrav har gravetilladelse fra 9. februar 2009 til 9. februar 2019 og er således startet med udvinding af råstoffer og dermed kørsel til og fra området. For at undgå fremtidig påkørsel eller beskadigelse af diget fra køretøjer under til- og frakørsel til graveområdet vil en permanent flytning af diget mod øst ved udkørslen være hensigtsmæssig både af hensyn til digets fortsatte beståen og til de trafikale forhold.

Svendborg kommune vil derfor gerne anbefale Fredningsnævnet for Fyn at dispensere til, at det 5 m lange digestykke kan flyttes fra den nuværende beliggenhed til at ligge skråt ind mod tilkørselsvejen, som beskrevet i ansøgningen med vilkår om, at stendiget skal genetableres, som det stod før flytningen, som beskrevet ovenfor.
..... "

Svendborg kommune har forespurgt *politiet* om de færdselssikkerhedsmæssige forhold. I en udtalelse af 11. maj 2009 hedder det:
" .....
Ved en besigtigelse den 6. Maj 1009 konstaterede undertegnede, at til- og frakørselsforholdene er meget snævre, hvilket også kunne konstateres ved udkørslens venstre side, hvor beplantning og stengærde var blevet påkørt og ødelagt. Højre side ses ikke påkørt, men her findes også mange store sten.

Det kan konstateres, at udkørsel på Vængevej for store køretøjer kan være problematisk, idet køretøjerne skal foretage store sving for ikke at komme ud i rabatten. Køretøjerne har selvfølgelig ubetinget vigepligt ved udkørsel på Vængevej, og oversigten ses at være god i begge retninger, så der må/kan ikke ske uheld.

Det er selvfølgelig et "must" trafiksikkerhedsmæssigt, at køretøjerne kommer så hurtigt på plads som muligt på Vængevej, hvilket kan gøres ved, at udkørslen gøres bredere.
..... "

Danmarks Naturfredningsforening, Svendborg afd., har ingen bemærkninger til det ansøgte.

Miljøcenter Odense har som fredningsnævnets tekniske sekretariat foretaget følgende vurdering:

> " .....
> Miljøcentret er efter det i ansøgningen oplyste af den opfattelse, at udvidelsen er at betragte som en driftsmæssig nødvendighed for ejendommen, hvorfor den nødvendige dispensation bør meddeles.
>
> Det er ligeledes vores vurdering, at den af Svendborg kommune skildrede fremgangsmåde med en hurtig flytning og præcis genopbygning af af diget vil være rigtig af hensyn til digets funktion som levested og spredningskorridor for plante- og dyreliv.
> ..... "

Fredningsnævnets afgørelse

På baggrund af det oplyste finder et enigt fredningsnævn, at det må anses for godtgjort, at en flytning af det fredede stendige er nødvendig, dels som følge af driften af grusgraven, dels af hensyn til trafiksikkerheden. Idet det vurderes, at den beskrevne flytning er den mest hensynsfulde af hensyn til digets funktion som levested og spredningskorridor for plante- og dyreliv, meddeles dispensation til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

Jørgen Petersen